

Monumentnummer*: 520043

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 24 juni 2002
Kadaster deel/nr 82636/3

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Geertruidenberg Geertruidenberg Noord-Brabant

Locatiennaam Locatieomschrijving
Geertruidenberg

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Geertruidenberg B 1438

Omschrijving**

Inleiding

De voormalige SYNAGOGE is gelegen op de hoek Elfhuizen - Venestraat, in het centrum van Geertruidenberg. Het gebouw is aan de oost- en noordzijde vastgebouwd aan de belendende panden. De synagoge werd in 1874 opgetrokken en vertoont stijlelementen van de Overgangsarchitectuur. De voormalige synagoge is sinds 1945 niet meer als zodanig in gebruik. In de na-oorlogse periode deed het gebouw achtereenvolgens dienst als opslagruimte en kantoor. In 1980 werd het gebouw, voornamelijk inwendig, verbouwd.

Omschrijving

De voormalige synagoge is opgezet als eenbeukige zaalkerk en telt één bouwlaag onder een zadeldak, gedekt met oud-Hollandse pannen. De gevels zijn opgetrokken in baksteen, met hardstenen elementen, zoals gevellijst, kroonlijst en vensterdorpels. De westelijke kopgevel wordt gekenmerkt door twee hoekpilasters met natuurstenen bekroningselementen. Op de begane grond de hoofdingang onder segmentboog, waarin een (niet authentieke) beglaasde deur met zij- en bovenlicht. Hiervoor een houten opgeklampte vleugel deur. Boven de ingang een bord met opschrift in Hebreeuws: "Gezegend zijt gij die binnentreedt en gij die buitentreedt". Op de bovenverdieping een rondboogvenster met ijzeren roeden. Hierboven, in de geveltop, een ingemetselde gevelsteen in de vorm van een wetstafel, waarop de Romeinse cijfers I t/m X. De zuidelijke gevel telt vier traveeën en wordt geleed

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

door steunberen. De gevel heeft een afsluiting in de vorm van een kroonlijst. De drie meest westelijke traveeën zijn voorzien van rondboogvensters, voorzien van ijzeren roeden. De meest oostelijke travee heeft een ingangspartij met ingangsparij. Paneeldeel met bovenlicht. Hierboven een getoogd venster met zesruits raam. De inwendige dispositie van de voormalige synagoge is bij de verbouwing van 1980 vrijwel geheel gewijzigd.

Waardering

De voormalige synagoge is van algemeen belang. De voormalige synagoge bezit cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van een geestelijke ontwikkeling: het vormt een goede illustratie van de geschiedenis van de Joodse gemeenschap in Geertruidenberg. Voorts is het gebouw, opgezet als eenvoudige zaalruimte, van belang als illustratie van de typologische ontwikkeling van de synagoge. De voormalige synagoge heeft architectuurhistorische waarde vanwege de bijzondere detaillering. De voormalige synagoge bezit ensemblewaarde vanwege het belang van het beeldbepalende pand voor het aanzien van de historische markt van Geertruidenberg.

De voormalige synagoge is van belang vanwege de gaafheid van het exterieur. Tot slot is de synagoge van belang vanwege typologische en functionele zeldzaamheid.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Synagoge